

Telegraful Român

Organ național-bisec

2 ex. (Of.)

Onor. «Asociațiunea»

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

În vizitație canonică

Știința stabilește valoarea unei ființe în raport cu numărul și cu complexitatea legăturilor, ce le are cu mediul lor și cu epoca sa.

Când aceste legături sunt limitate și rudimentare, ființa e de rang inferior și cu cât ele sunt mai vaste și mai variate, ființa e mai superioară. Legăturile omului cu mediul și cu epoca sa pot fi sociale, politice, intelectuale și morale.

Este în natura omului superior și o capacitate de asimilare a forțelor din epoca sa.

Aceste reflexii le trezesc în noi acțiunile I. P. S. Mitropolit Nicolae.

La București încă nu s'au potolit valurile discuțiilor prin presă și între bărbații de stat, stârnite prin discursul la Senat în chestia Concordatului.

Biserica noastră a patronat zămislirea statului nostru. L-a străjuit din leagăn și prin toate fazele de dezvoltare până la croirea fapturii de azi. Și biserica e sufletul statului și conștiința, care se adâncește și se înalță. Ea întărește temeliiile lui și-i pregătește viitorul.

Bărbații de stat adeseori au

desconsiderat biserica și politicii au tratat-o cu impietate.

I. P. S. Sa a isbutit să demonstreze în momente istorice și în aprobarea unanimă a întregii suflări ortodoxe, că sfânta instituție nu mai poate tolera nici o degradare și e capabilă să reacționeze la orice atentat, vie acela din orice parte.

Această importantă contribuție a I. P. S. Sale la fixarea unei politici de stat a bisericii nu este activitatea sa centrală.

Nici chiar crearea de așezăminte religioase, cerute de nevoile vremii și care sunt menite să accelereze renașterea spirituală a clerului și a poporului credincios.

Ci terenul cel mai fecund și mai caracteristic al activității Arhipăstorului nostru este misionarismul în mijlocul bisericii vii.

Vizitațiile canonice, întreprinse an de an în diferite regiuni ale Arhidiecezei nu stănesc numai admirația ascultătorilor pentru bogata hrană ce o primesc dela Arhipăstorul propovăduitor, ci mai vărtos alipirea și dragostea nețărmurită a fiilor către Părintele lor sufletesc.

Și această dragoste este izvor de mari binefaceri. La Teliuc, Hunedoara și la Nandru-Vale s'au strâns potop de țărani

și țărance, copii și tineret, muncitori de fabrici și orășeni. Zilele de 22—25 Iunie a. c. vor rămâne istorice pentru acea regiune.

Entuziasmul poporului care a asistat pe I. P. S. Sa la slujbele sale a fost atât de puternic, încât a scormonit și cetățenii de alte limbi și credințe și i-a adus în contact cu solul credinții strămoșești.

În drum a fost întâmpinat de preoți în fruntea școalelor și a credincioșilor, — începând dela Simeria și până la Nandru-Vale și Teliuc.

E caracteristică observația dlui subprefect al Hunedoarei, care mărturisă că de zece ani a pus la cale sute de manifestații populare, dar nici una nu l-a impresionat atât de profund ca manifestarea, la care l-a invitat poporul, când își primește pe Arhipăstorul său.

Sfințirile de biserici la Teliuc și Nandru-Vale au fost favorizate de o splendidă vreme. I. P. S. Sa era înconjurat de 26 preoți slujitori. Răspunsurile liturgice au fost date de admirabilul cor mixt al maeștrului Constantinescu de la Hunedoara și de corul escent al țăranilor din Ghelar, condus de părintele Henția.

La sfârșitul slujbei I. P. S. Sa a predicat despre idealul creștin

nesc și despre privilegiul creștinului de a lua contact cu Dumnezeu prin rugăciune. În Hunedoara, la vecernie a slujit sfințirea apei și a predicat publicului imens.

Duminecă seara a fost concert la Uzine. Corul mixt, care ne-a delectat la liturgie a început programul. Au urmat corurile elevilor, meseriașilor, al țăranilor din Ghelar și orchestra Uzinelor. Toate corurile s'au întrecut în prestațiuni artistice remarcabile, fiind o plăcută surpriză pentru ceice pot auzi astfel de concerte foarte rar.

Luni seara a fost cină comună la Uzine participând tot ce are orașul mai distins.

Noaptea la 12 ore I. P. S. Sa a plecat spre reședință.

Vizitațiile arhieresti sunt cea mai mare binefacere pentru biserică, pentru că prefac religia într-o realitate personală. Arhipăstorul cunoaște cât de adâncă e dragostea clerului și a credincioșilor pentru conducătorul lor. Când Arhipăstorul discută cu fiii săi despre bucuriile și necazurile lor, găsește infinite aplicații la viață a adevărului religios. La aceste ocazii Arhipăstorul nu e numai un sămănător, ci și un culegător de profunde impresii.

Vizitațiile canonice au dovedit că amvonul este tronul

FOIȘOARA

(6)

Din vremuri apuse

—Documente pentru istoria bisericească—

Nr. 51.

(Conserierea fundațiilor bisericilor și școalelor celor mai mici)

Preacucernice protopoape Kir Ilie al Luncii.

Crăescul gubernum prin re-scriptul său din 10 Ianuarie după călindarul cel nou a. 1787 suptr Nr. 11923 neau arătat precum că preaosfințita a sa mărire împărătească la 2 decembrie a anului trecut au poruncit ca fieștecăre clerul a legilor care să află în transilvania peste tot să arate fundațiile moșiile sângure ale sale și a bisericilor, a capelelor dintru care ar căpăta vreun venit ei și numitele bisericile și capelele lor, așa și acelea fundații care sar afla lângă clerul

adecă începând dela episcop până la cel din urmă preot și ar avea ei de acolo venituri, așa și noi care cu chipul acesta neau poruncit trimițându-ne prin i. c. g. spre treaba aceasta întocmite tabele sub Nr. 1 și 2 tabele ca să te învățăm și săți poruncim ca toate fundațiile să le însemnați arătat sub Nr. 1 și 2, și pentru mai bună înțelegerea vă arăt cum că toate acestea moșiile sau în bani sau în locurile de sămănătură sau în alte zologuri sunt lăsate la bisericile capelele lor sau trăesc din veniturile lor preoții să chiamo «fundațiile» după cum este însemnat în tabele suptr Nr. 2 și toată dobânda care vine din fundațiile acestea să chiamo «venituri» și fiindcă pentru lucrarea și cercetarea acestor fundații după porunca i. c. g. prin tisturile varmegiei sau a magistratului va fi întrebat tot lucru, și să porunceste ca să spui acestea tuturor preoților din protopopiatul teu

ca ei bine împreună cu coratorii care au grija moșiilor, capitalurile și toate isagurile bisericilor capelelor să să înțeleagă și să să spuie și să arate toate fundațiile precum am zis mai sus la tisturile a varmegiei așa și preoții la care sau întâmplat vreo fundație din care ar trage ei pe taină venituri să arate și să dovedească după chipul tabelei suptr Nr. 2, dela cine este fundația aceasta făcută, dar ce să atinge de fundațiile școalelor celor mai mici care în fiește ce locuri a afla fiindcă i. c. g. au poruncit ca până în 6 săptămâni să arătați, așa dar trimițându-vă tabelele sub Nr. 2 poruncim ca după chipul ei cu tistul varmegiei sau a magistratului după cum mai sus am arătat împreună în toate satele să cerceteze de fundațiile școalelor celor mai mici și însămnându-le în tabela una ca aceasta în grabă vei trimite încoace.

Sau dat în Sábii 27 ianuarie 1787.
de tot binele voitor
Gedeon Nichtitel.

Nr. 227.

(Pedepse pentru cei cari nu vor da răspuns la termen)

Preacinstite protopoape Kir Ilie!

Crăescul gubernum prin re-scriptul său din ziua lui aprilie 2 a. c. suptr Nr. 2896 neau înștiințat precum că preaosfințita a sa mărire împărătească prin înălțatul decret a curții din 22 Ianuarie a. c. bine au voit a porunci:

1. Că dupăce intru asămănarea rânduielilor împărătești sar da vreo poruncă la niști cineva cu termenul însemnat adecă cutare să să facă drept acel răspuns și la termenul hotărât nar răspunde sau pricina drept întârzierii răspunsului nar dovedi improtiva celor ce nar ști arăta drept pricina întârzierii răspunsului sau nu într'asămănatei faptei neplăcerea să să pășască dar dear fi zmin-teală sau pentru a sa care înțeleg la noi drept numele conzistorumului și

arhieresc, care numai atunci e neclintit, când e așezat pe dragostea fiilor și pentru a câștiga această dragoste, e necesar să-i cerceteze.

Bucuria și dragostea poporului de a-și vedea pe Arhipăstorul în mijlocul lor, sunt cuceriri atât de prețioase, pe cari biserica le poate câștiga, fiindcă e instrumentul dumnezeesc pentru înălțarea neamului nostru.

Protopopul locului și preoțimea din acea regiune au avut mângăierea să constate că identificarea cu misiunea de preot are răsunet în sufletul tuturor oamenilor de bine și stimulează la acțiuni binefăcătoare.

Și din această vizitație canonică m'am putut încredința, că în jurul I. P. S. Sale s'a creat o splendidă oază de viață morală proaspătă și de o energie inepuizabilă.

T. S.

Răspuns demn. Implinindu-se șapte ani dela moartea marelui român *Take Ionescu*, s'a celebrat Duminecă un parastas la sf. mănăstire dela Sinaia. La această impresionantă ceremonie au luat parte numeroși foști amici ai dispărutului și admiratori din diferite părți ale țării. Un adevărat pelerinaj la mormântul regretatului *Take Ionescu*.

Cu prilejul pioasei comemorări, la parastatul dela Sinaia pentru odihna sufletului neuitatului îndrumător al neamului românesc, președintele consiliului de miniștri, dl I. Maniu, a făcut declarațiune importantă în legătură cu situația internațională și față de provocările mai nouă ale prim-ministrului maghiar, contele Bethlen, care agită pentru revizuirea tratatului dela Trianon. Acolo, în sfântul locaș dela Sinaia, s'a spus din partea șefului guvernului român, că *românii vor ține intacte hotarele țării: nu tindem să lădăm nimic din dreptul altuia, dar nu vom ceda din ce este al nostru, prin drept și prin lupte nesfârșite, nici o brazdă din pământul sângerat de ostașii noștri, nici când, față de inimeni, și cu nici un preț.* Neamul românesc va rămânea nebiruit păstrător al hotarelor puse de gândirea și acțiunea lui *Take Ionescu* și a marilor săi contemporani. Declarațiile dlui președinte al Consiliului au făcut adâncă impresie în toată țara.

apoi protopopi într-o obște care dintru ei și pentru termenul sorocit despre luarea cealei poruncite până la termen nar da răspunsul său sau nar arăta pricina întârzierii răspunsului, *cu 200 de zloft* de toată suta veniturilor săi să fie globit și să și i să tragă jos.

2. Nu numai cele ce în decertomul proclamației rânduielile până acum arătate ale întări bine au voit, ci încă și aceasta poruncește adăogată de sau și rădicat și stola botezului adecă plata într-o toate legile de obște ca toți preoții într-o obște fără de deschilinirea legilor să aibă statornică și nemișcată purtarea de grijă pentru matricula adecă pentru proto-coalele între care să însemneze cu deschilinirea proto-coalelor cei *botezați, cununați și morți*, drept care noi în anul trecut vam fost formulat, așa și acum.

3. Pentru oamenii cei ce vor veni în părțile acestea dintru țările

Religia, ca obiect de învățământ. Din București se anunță:

Preoții parlamentari ortodocși și uniți au avut Mercuri la cameră o constătuire cu dl N. Costăchescu, ministrul instrucției, asupra situației ce se creiază religiei, ca obiect de învățământ prin noul regulament școlar.

Religia fiind trecută în rândul dexterităților, fără să se dea note elevilor, ci numai mențiuni de «atent» sau «neatent», preoții ortodocși și uniți au cerut dlui ministru al instrucției să i se dea religiei aceeași importanță pe care a avut-o până acum între obiectele de studiu, ear elevilor să li se dea note.

Pentru definitivarea profesorilor de religie, preoții au cerut să se numească un preot profesor inspector general al învățământului religios.

Dl ministru al instrucției a promis preoților parlamentari că va soluționa dezideratele propuse.

Preoții au ales o comisie, alcătuită din pâr. protopop Blaga, V. Niculescu, Drăghici, Man și Popovici, să întocmească un memoriu pe care să-l prezinte dlui ministru.

Modificări. Consiliul de miniștri, ținut săptămâna trecută, a aprobat proiectul de lege, prezentat de dl ministru Dr. Aurel Vlad, privitor la modificarea unor articole (6, 12, 24, 55, 58) din legea pentru regimul general al cultelor. Proiectul a fost depus pe biroul parlamentului.

La provocările Ungariei au răspuns, în parlamentul român, mai mulți domni deputați. Dl N. Iorga a zis: Nu sânt de loc agitat de declarațiile dela Budapesta, declarații ce nu pot ajunge la nimic; în Ungaria, din nenorocire, nici până acum n'a izbutit să se stabilească acea cumintenie în guvern, care i-ar permite să întemeze, pentru întâia oară, un adevărat stat național maghiar, *care n'a existat niciodată* în timpul când așa zisa Ungarie nu era alt ceva decât o creațiune «apostolică» pentru catolicizarea pe steag și pentru exploatarea în practică a națiunilor nici măcar cerite, ci aduse prin dibăcie sub «coana Sf. Ștefan». Dacă este de îndreptat un apel către cineva — termină dl N. Iorga — apelul îl îndreptăm noi de aici, din România, către milioanele de unguri cumintii, sperând că va veni vremea când vor înțelege ce bătae de joc se face astăzi cu iluziile lor, precum ieri s'a făcut o bătae de joc cu sângele lor.

moștenitoare cele nemțești ca să așeze în ardeal cu lăcașul său fie că sau fost rânduit privegitor pentru dânsii la toate varmegiile ca scrisorile lor de slobodă venire în coace și satorie sau sânt cu mueri sau holtei să cercetezi să poruncește și tuturor preoților ca venind careva dintru veniți a să căsători cu prilejul acela mai înainte cercetând scrisoarea de starea lui neînsurată poruncindu-ne aceasta cr. guvernium ca să te înștiințăm că acestea preainaltele rândueale și porunci căria întru asămănarea pentru a ta îndreptare și preoților spre împlinirea și buna privegială lor te povățuim ca să te sânguești și preacucernicia ta și preoții în grabă spre toate poruncile a răspunde și cu termenul pus dechilin și al doilea preoți întru ținerea proto-coalelor bine ai îndrepta așa și pentru al treilea și pentru oamenii cei veniți după chipul însemnat în vremea cununilor ca preoții ai îndrepta cerceta circulara

Dela frații din America

— Școală parohială în Detroit —

În ziua de Sf. Rusalii, parohia ortodoxă română din *Detroit* «Sf. Gheorghe» a dat, cu prilejul examenului copiilor, o reușită serbare școlară. Copiii de școală au fost examinați din: religie, limba română și cântări; ascultătorii au rămas deplin mulțumiți de răspunsurile istețe, în bună limbă românească, date de copilași instruiți în această școală parohială de Pr. O. Murășanu.

Au urmat apoi dansurile naționale, hora, bățuta ș. a. executate de școlari sub conducerea dnei preotese Maria Murășanu.

La sfârșit a cuvântat Pâr. Oct. Murășanu despre însemnătatea *școlii române* pentru tineretul nostru american. Vicepreședintele cemitului parohial, dl Al. Buliga, și secretarul Ion Indreica au adus cuvinte de caldă mulțămire Părintelui Murășanu și soției sale dnei preotese Maria Murășanu, rugându-i să contribuie cu munca și priceperea lor și mai departe spre binele parohiei și a întregii colonii române din acel oraș.

Cei prezenți la serbare au făcut donațiuni frumoase în scopul ridicării școlii românești ce se va zidi în vara aceasta lângă sf. biserică și se va termina, cu ajutorul lui Dumnezeu, chiar în toamna apropiată, așa ca să poată adăposti pe toți copiii români din Detroit, învățându-i să-și păstreze și să-și iubească limba maternă și credința strămoșilor.

În ziarul din Detroit, *Tribuna Română*, după care dăm aceste informațiuni, se exprimă recunoștință și mulțămire Părintelui Murășanu și soției sale, pentru abnegația și răvna lor dovedite în ceea ce au făcut și fac în interesul credincioșilor noștri din America.

Dar anonim. O persoană anonimă trimite dlui N. Iorga suma de 250 mii de lei contribuție la clădirea palatului Ligii culturale. În epoca îmbogățirilor de război tot mai există, astfel, oameni idealști, și bunul obicei din bătrâni, de-a întemeia și sprijini instituții culturale și filantropice, n'a apus cu desăvârșire. Exemplul anonimului generos va rămânea oare un caz izolat? Nu credem.

Un ostaș al Domnului

— Din viața unui preot —

O notiță la Informațiuni, în ziarul nostru *Telegraful Român*, a vestit moartea parohului din Călnic, Petru Cucuian.

Din viața acestui muncitor în via Domnului voiesc să prezint cititorilor acestei foi câteva date:

Preotul *Petru Cucuian*, răposat în 9 Mai 1929 și înmormântat în 11 Mai, în comuna Călnic, protop. Sebeș, s'a născut la anul 1865 în Laz, protop. Sebeș. În 1890 hirotonit prezbiter și instalat paroh în comuna Mănăsturul unguresc, protoprezb. Cluj, a funcționat acolo ca paroh 7 ani (1890—1897) când s'a mutat în parohia Loman, prot. Sebeș, unde a păstorit din 1897—1922, adecă 25 ani; din 1922 până în prezent a păstorit pe credincioșii parohiei Călnic, adecă 7 ani, cu totul a servit pe Domnul 39 ani. Trece la cele veșnice în etate de 64 ani.

Despre activitatea sa din Mănăsturul unguresc nu am informații; voi începe cu activitatea sa din Loman.

Poporul din Loman e, în genere, harnic și evlavios; în timpuri mai recente însă, în lipsa de preoți stabili, acest popor și biserica ajunseser în stare mai puțin bună. Preotul Petru Cucuian s'a apucat de lucru, a înființat, ca din nimic, fonduri bisericesti, a datat poporul la ordine, la cercetarea Sfintei biserici, a zidit o biserică solidă în locul bisericii de de lemn, infiltrând în popor profundă iubire față de așezămintele dumnezeiești, și premergând, cu exemplul, el și familia sa.

Pe teren cultural-social răposatul preot s'a dovedit om la locul său: A înființat o reuniune de înmormântare, o bancă populară, ambele în stare înfloritoare, ear înainte de a părăsi comuna, în anul 1921, a luat inițiativa de a construi edificii școlare în cătunele: Pleși și Tonea, inițiativă sprijinită ulterior de stat prin mijloace materiale. O frumoasă activitate a dezvoltat răposatul și în toamna vieții sale.

Parohia ort. română Călnic e într-o comună cu locuitori sași, bogați, ear parohienii bisericii ortodoxe, în partea cea mai mare, sânt săraci.

Răposatul preot a reparat biserică, a pictat-o, a făcut strane nouă și a înzestrat-o cu armamentele necesare. A înființat societatea tinerimii «Sfântul Gheorghe», reuniunea de femei «Altarul», ear banca sistem

să nu lipsască și precumcă acestea trei întemeieri tuturor preoților din protopopiatul tău ai vesti și proto-coalelor vei fi dator a face relația ta.

Și pentrucă preaosfințita mărire împărătească sau îngăduit tipografului din Beci cărți domnești din țara românească câteva a aduce, pentru aceea cercetează în protopopiatul tău ca de ar avea vreo biserică lipsa căroră cărți și prisosala numitului tipograf, am putea da bani din sama noastră, așa dar în grabă despre aceasta la noi să ne faceți relația ce fel de cărți și care sânt de trăbunță să specifică luești.

În Săbii 2 septemvrie 1787.

de bine voitor

Gedeon Nichtici.

Nr. 910.

(Circulara episcopului Gedeon Nichtici datată în DEVA la 9 Iunie 1787)

Preacucernice protopoape Kir Ilie!

Precum înălțatul crăescul gubernum dintru magistratul varmegiei sau

caselor celor neunite la 4 mai dela mine trimis căroră iam fost întocmit din conșcripția protopopilor ce la a. 1784 am făcut în fața și din acel extract al nostru cu conșcripția varmegiei cea din a. 1784 lucrată am aflat mare deschilinire între numărul fameliilor pentru aceia sau milostivit supt 10 mai a. c. și Nr. 4554 la mine a trimite aceasta următoare îndreptare ca să arăt locurile toate cu înțelegerea a cinstitei table care să afliă întru deschilinire la care fără îndoială știu că au mers dela i. c. g. poruncă că să fie de isnoavă cercetarea pentru deschilinirea fameliilor și să să facă relația la i. c. g. și pentru noi umblând întru cercetarea tuturor locurilor am aflat mai în tot satul deschilinire ca aceea cât nu să lovește numărul vostru cu al varmegiei, însă pentru aflarea numărului a fameliilor am rugat pe cinstita tablă ca să îndrepteze pe comisareși ce vor lucra întru aceasta la toate locurile neunite

Reiffeisen, înființată cu 10 ani mai înainte a transformat-o în bancă populară, una dintre principalele instituții din jur. A înființat și zidit «Casa culturală» cu un mare pavilion și cu alte încăperi pentru trebuințele culturale; edificiul e sub acoperiș, aproape terminat și a costat până în prezent 600,000 Lei, fără a fi primit biserica nici un ajutor extern.

Cine trăiește la sate, știe cu ce greutate să luptă un păstor sufletească pentru îndeplinirea chemării sale.

Pe lângă spiritul de organizație, răposatul s'a distins prin mare modestie, — dovadă e munca sa desinteresată, care nu a cerut niciodată recompensă oficială.

Am scris toate acestea nu ca să laud pe răposatul, ci numai din iubirea de adevăr, care cere de la ori și cine, și mai ales de la slujitorii altarului, să-l mărturisim și să-l recunoaștem în tot locul, ori unde și pentru ori și cine.

Când dăm Căsarului ceea ce e a Căsarului, și lui Dumnezeu, ceea ce e a lui Dumnezeu, dăm prinosul nostru de recunoștință acestui ostaș al Domnului, care și-a dedicat viața activă propășirii, scumpei, iubitei și sfinte noastre biserici și credincioșilor ei.

Fie vie amintirea preotului Petru Cucuian în sufletele celor ce l-au cunoscut!

Pr. Ioan Stolcuța.

Casa de Economie, Ajutor și Credit a clerului ortodox

În ziua de 3 Mai 1929, părintele **Coriolan Buracu**, deputat, a depus din inițiativă parlamentară, proiectul de lege pentru recunoașterea Casei de Economie, Ajutor și Credit a clerului ortodox ca persoană morală.

Casa de Economie, Ajutor și Credit a clerului ortodox din România, s'a înființat în conformitate cu art. 24, litera m. din statutul legii de organizație a bisericii și 23 din regulamentul pentru funcționarea Eforiei bisericii ortodoxe române. Sediul Casei va fi la București. Scopul este de a fructifica economiile și a oferi membrilor sai — cler și funcționarii bisericești — cari vor avea nevoie, împrumuturi cu dobândă ieftină, și ajutoare.

Vor fi membri toți membrii activi ai clerului și funcționarii instituțiilor bisericești din țară precum și cei ieșiți la pensie. Se va depune

minimum 1% din leafă cu sporurile, sau din pensie, timp de 10 ani. Depunerile se vor reține prin statul lunar din salariu, iar pensionarii vor depune suma direct la Casă.

Casa va putea primi și depuneri cu termen sau fără termen. Orce membru va putea obține împrumuturi în contul lefei. Aceste împrumuturi nu vor putea fi mai mari de cât leafa înscrisă în buget pe 4 luni, iar pentru pensionari, pensia cu spor pe 2 luni.

Conducerea Casei este încredințată unui consiliu de administrație, compus din 9 membri (6 clerici și 3 mireni) dintre cari 3 numiți de consiliul central bisericesc, iar 6 aleși de adunarea generală (câte 2 de fiecare Mitropolie). Consiliul de administrație se constituie pe 5 ani.

Această lege — la propunerea părintelui **Baracu**, deputat, a fost votată în ședința camerei de la 22 Iunie, iar în cursul săptămânii va fi votată și de senat.

INFORMAȚIUNI

La Sinaia. M. S. Regele Mihai și A. S. Regală Principesa Elena au plecat luni, cu tren regal, la Sinaia, unde Suveranul și-a luat reședință de vară. Cu același tren a plecat la Sinaia și Principesa Irina a Greciei.

Ziua aviației. Spre a deșteptă interesul cetățenilor pentru instituția aceasta, în ziua de 29 și 30 Iunie a. c. se serbează «Ziua aviației». În toate orașele din cuprinsul țării, românii sânt chemați să-și dovedească prin fapte iubirea de țară, contribuind fiecare cu darul său pentru flotila noastră aeriană.

Preoți distinși. În știrea publicată sub acest titlu în numărul trecut al ziarului nostru, în urma unei regretabile erori de tipar a rămas afară numele părintelui Ioan Dinu diaconul catedralei noastre. Și Sf. Sa a fost distins din partea I. P. S. S. cu dreptul de a purta brâu roșu.

Alegere de protopresbiter. În 22 Iunie a. c. s'a întrunit în Deva adunarea protopopească, pentru alegerea de protopresbiter al tractului Devei, sub presiunea Comisarului Consistorial Dr. George Proca.

Au fost prezenți 44 membri. Preotul Nicolae Duma, adm. prot. în

Conține, în frunte, două lucrări, care ocupă mai mult de jumătate din anuar și ar putea deșteptă și interesul intelectualilor mireni. Cea dintâi este: Scurtă privire istorică asupra bisericii răsăritene și a celei apusene, de prof. **I. Beleș**, ca fragment dintr-o lucrare mai lungă, ce ni se promite pentru mai târziu; a doua este: Cartea Sf. Apostol Pavel către Efeseni, o introducere la comentariul, a cărui apariție o pregătește autorul său, rectorul Academiei **N. Colan**. (Cu aceste lucrări ne vom mai ocupa).

Din lista studenților înscriși în anul școlar 1928/1929, vedem sporul considerabil în numărul tinerilor din anul prim: 66, din numărul total de 146 studenți ai celor patru ani.

Schimbări mai însemnate, în corpul didactic, au fost: trecerea în stare de pensie a I. P. C. Sale Arhimandritului Dr. Eusebiu R. Roșca, rectorul Academiei, și numirea în aceeași demnitate a profesorului ti-

Deva a întrunit 33 voturi, preotul Aurel Adamovici paroh în Covăsinț, eparhia Aradului 10 voturi, iar o bilă a fost albă.

Zece ani! Numeroase societăți și corporații au luat inițiativa d'a se sărbători în 6 August 1929 aniversarea a zecea dela ocuparea Budapestei prin armata română. Serbarea va lua caracter național.

Vizitație canonică întreprinde inspectorul clerului militar, P. S. Sa Episcopul de Alba-Iulia, Dr. Ioan Stroia, la corpurile de trupă și servicii din raza comandamentului corpului II armată. P. S. Sa vizitează trupele. În prezenta ofițerilor, se interesează d'aproape de starea sufletească a ostașilor, cercetează infirmeriile, închisorile. Impresia asupra trupelor este cât se poate de bună. Slujba și cuvântul inspectorului preoțesc află răsunet profund în inimile ostășești. S'a și luat măsuri ca soldații să fie duși, în Dumineci și sărbători mai însemnate, la sf. biserici. Ministerul de război a ordonat corpurilor ca, în aceste zile de închinare ostașii să fie scutiți de serviciile militare ce le pot săvârși în zile de lucru, — zilele de sărbătoare fiind rezervate educației religioase a soldatului.

Conferența pastorală a cercului V. preoțesc din tractul Hațeg s'a ținut în Dumineca a 3 a după Rusalii (9 Iunie) în comuna Măceu de față fiind O. Medrea din Strei-Plopi, P. Popovici din Ocolul-mare, M. Popovici din Gântaga, ca subst., parohul G. Medrea din Ruși și Simeon Albu din Măceu. La conferență a luat parte și Păr. Sebastian Rusan, adm. prot. al tractului. La ora 8 a. m. s'a început serviciul divin în sobor. La sfârșitul serviciului a luat cuvântul Păr. adm. prot., tăluind cuvintele Evangheliei «Luminătorul trupului este ochiul», dezvoltând îndrumări bune și folositoare pentru credincioșii adunați în mare număr. Întrunirea era combinată cu «Cercul cultural» al învățătorilor din jur. După masă, la ora 2^{1/2}, s'a început conferența în localul școlii din loc. A cuvântat Păr. Oct. Medrea, președintele cercului, despre «Puterea credinței în raport cu faptele». Au urmat recitări și coruri conduse de învățătorii Victor Tăulescu și Albu; a conferențiat învățătorul Izidor Tăulescu despre «Biserica și școala», arătând credincioșilor legătura strânsă între aceste două instituții. Parohul localului, S. Albu, a mulțumit în numele credin-

cioșilor și al său, adm. protopopes Sebastian Rusan și președintelui O. Medrea, pentru onoarea dată credincioșilor acestei comune bisericești, de a se fi ținut aici prima conferență a cercului. Păr. S. Rusan a adus mulțumiri învățătorilor, apoi a făcut vizi-tația canonică a oficiului. **Coresp**

În amintirea lui Petru Vodă Rareș. S'a împlinit în 22 l. c. patru sute de ani dela biruința oștilor lui Petru Rareș, câștigată la Feldioara, pe plaiurile Țării Bârsei. Data aceasta s'a comemorat Duminecă la Feldioara. Solemnitatea a început dimineața la ora 11 printr'un Te-Deum oficiat în biserica ortodoxă de către părințele protopop militar I. Hociotă, protopopii Nistor dela Sf. Gheorghe, Stoica dela Sighișoara, pr. Debu dela Brașov, asistați încă de șase preoți. După parastas, asistența a format un cortegiu impunător în frunte cu preoții în odăjdii și muzică, parcurgând strada până în fața școlii unde s'a desvelit placa comemorativă, care are următorul cuprins: «Cu ajutorul «Astrel» despărțământul Târnava-Mare, așezatu-s'a acest semn în amintirea luptei câștigată pe aceste platurile în ziua de 22 Iunie 1529 de oștile lui Petru Vodă Rareș, cârmuite de Vornicul Grozav. Din partea lăicului «Principele Nicolae Sighișoara. În anul Domnului 1929, Iunie 22».

ȘTIRI LOCALE

La fondul «Victor și Eugenia Tordășianu» al «Reuniunii culturale naționale a meseriașilor români din din Sibiu» a colectat vornicul ospetelor Ioan Imbăruș suma de Lei 270 dela nuntașii tinerilor Șerban Droc cu Paraschiva Dan, nași fiind dl Ioan Mănișu cu dna. Pentru prinos mulțumește: **Comitetul**.

Teatrul. Sâmbătă, în 29 Iunie, ora 9 seara, se reprezintă în teatrul orașului piesa **Căsniciul moderne**, în 3 acte, de Cehov, jucată de trupa teatrală condusă de fostul societătar al Teatrului național din capitală, artistul Georgescu. Bilete la Librăria Foaia Poporului.

Dela primărie. În 24 l. c. s'a ținut tragere de război cu tunuri pe câmpul de instrucție dela Poplaca cu direcția spre «Dreispitzwald». Pentru evitarea eventualelor accidente, populația se face atentă, că dacă s'ar găsi proiectile neexplodate, să nu se atingă nimeni de ele, ci să însemne locul unde se află anunțând imediat regimentul 35 artilerie pentru a se lua măsuri de distrugere.

și familiile lor tabelaricești să le înserunați și unde sar afla deschiinire pricina să arate, pentru aceea și să poruncește și prea cucernicii tale ca împreună cu comisareșii să faci conșcripție și consigație (?) caselor și locurilor cu iscălitura și pecetea amăn-durora, a preacucernicii tale și a ti-stului varmegiei sau ofițirului de re-gement rânduit, întărinduo să o trimiți noao cât de grabă rămânând a prea-cucernicii tale

În Deva 9 Iunie 1787.

de tot binele voitor
Gedeon Nichitiel

Anuarul Academiei teologice Andreiane

Dela Academia teologică «Andreiană» ortodoxă română din Sibiu primim **Anuarul V**, (1928—1929) publicat de **Nicolae Colan**, rector, și imprimat în Tipografia Arhidiecezană. Un volum de 111 pagini.

tular Nicolae Colan. Onor. Minister al cultelor a luat act de această schimbare în conducerea Academiei noastre teologice.

Din activitatea de peste an a instituției remarcăm: colaborarea sa la manifestările culturale organizate de alte instituții. Profesorii și studenții deopotrivă și-au dat concursul la aceste manifestări ori de câte ori colaborarea li s'a solicitat. Profesorii au ținut conferințe, studenții au contribuit în mai multe rânduri cu program artistic, cor și recitări, la festivaluri cu scop cultural sau caritativ. Studenții Academiei au luat parte activă, ca și în trecut, la toate repetițiile și concertele Reuniunii de muzică «Gheorghe Dima» din Sibiu.

Starea bibliotecii Academiei teologice și a bibliotecilor de cursuri se prezintă de astă dată mai puțin îmbucurător. În lipsa mijloacelor materiale reduse, ele n'au putut fi înzestrate cu un număr suficient de opere

valoroase din domeniul diferitelor discipline teologice; în schimb, corpul profesor a avut la îndemână mai multe reviste teologice și științifice, străine și indigene.

La sfârșitul Anuarului e publicată disertația studentului din an IV, Ion Șoșu, (despre Andrei Apostolul, Andrei Criteanul și Andrei Șaguna), ținută la ședința festivă din 28 Noiembrie 1928 — în preșeara Sf. Andrei — în sala Urania. Ședința publică a fost organizată de Societatea «Andrei Șaguna» a studenților, sub conducerea președintelui ei, a Păr. Profesor Dr. Gr. Cristescu.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40.—, plus spese postale Lei 10.—

Nr. 701/1929.

(72) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. II a Nocrich, protopresbiteratul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul cu întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.

2. Sesiunea parohială în mărime de 17 jugăre 967 st. p., din care 15 jugăre sânt arabile, iar 2 jug. 967 st. p. fânaș.

3. 6 jugăre 800 st. p. în compositoratul de pășune al românilor, după care preotul are drept a scoate în pășunat 6 vite mari.

4. 6 stânjini lemne de foc lucrate și aduse în curte și 2 grămezi lemne în pădure, cari dau aproximativ 4 stânjini.

5. Case parohiale în stare bună.

6. Stola satorită de consiliul și adunarea protopopească și aprobată de forurile mai înalte pentru toate parohiile din tract.

Comuna Nocrich e sediu de plasă cu judecătorie, perceptorat, poștă și gară în loc.

Concurenții își vor înainta cererile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc, în termenul prescrist, și cu prealabila încunoștințare a acestuia se vor prezenta în parohie în vreo Duminecă sau sârbătoare pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român al Agnitei în înțelegere cu consiliul parohial din Nocrich.

Agnita la 5 Iunie 1929.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 687/1929.

(75) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Benești, protopresbiteratul Agnita, devenită vacantă în urma trecerii la pensie a venerabilului paroh Nicolae Gavrea, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul cu întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.

2. 5 jug. pământ arător și fânaș ca sesiune parohială, după care preotul va plăti darea.

3. Case parohiale cu curte, grădină de pomi și legume și toate supraedificatele necesare. Până la eliberarea acestor case parohiale, locuite până mai sânt încă în viață de parohul-pensionat și soția sa, parohia se va îngriji pentru nou alesul paroh de o locuință corespunzătoare.

4. Dela cca 115—120 familii câte 1 mierță (10 l.) grâu.

5. Stola obișnuită în tract.

6. Lemne de foc contra costul, cât 2 proprietari din comună.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt poftiți să-și trimită cererile lor, provăzute cu documentele necesare, în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc, și se vor prezenta în vr'o zi de Duminecă sau sârbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ort. român din Agnita în înțelegere cu consiliul parohial din Benești.

Agnita, la 4 Iunie 1929.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 570/1928.

(70) 1—3

Concurs

În conformitate cu ord. Ven. Consiliu arhiepiscopesc Nr. 4169/929 și în înțelegere cu consiliul parohial, publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de clasa III a Telechi Recea.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat, conform cu pregătirea și anii de serviciu ai candidatului.

2. Venitele stolare, satorite de adunarea protopopiatului Oltul și aprobate cu ordinul Nr. 3108/928.

3. Una măsură de ovăs dela fiecare familie.

4. Sesi. parohială: 3 jugăre pământ arabil și fânaș și 8 jug. pădure.

Reflectanții, îndreptățiți la acest post, sânt poftiți să-și trimită cererile, provăzute cu toate documentele necesare, în termen, oficiului protopopesc Oltul, Șercaia; să se prezinte și în parohie, în vreo Duminecă sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, pentru a cânta, eventual celebra și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Șercaia, 17 Iunie 1929.

Vasile Stoicanea
protopop.

Nr. 699/1929.

(74) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Vecerd, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Tel. Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul cu întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.

2. Sesiunea parohială în mărime de 13 jugăre parte arător și parte fânaș necomasat.

3. Dela cca 95—100 familii anual una ferdelă (20 litri) grâu.

4. Stola după tariful stabilit de adunarea protopopească pentru toate parohiile din tract.

5. În lipsă de casă parohială, parohia se va îngriji de o locuință potrivită.

6. Preotul are drept a scoate vitele la pășune.

Cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal, iar concurenții se vor prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Agnita, la 5 Iunie 1929.

Oficiul protopopesc al tractului Agnita în înțelegere cu consiliul parohial ortodox român din Vecerd.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 114/1929.

(76) 1—1

Publicațiune de licitație

Consiliul parohial, din comuna Părău, județul Făgăraș, conform planului și devizului, aprobat de către Prea Ven. Conz. Arhiepiscopesc, dă în întreprindere repararea Bisericii, prin licitație publică, Duminecă, în 30 Iunie a. c., ora 3 p. m. depunând vadiu 10%, după suma de Lei 112386.

Planul, devizul și condițiunile de licitare, se pot vedea la oficiul parohial din loc, în orice zi.

Supraoferte nu se primesc.

Părău, la 23 Iunie 1929.

Consiliul parohial.

Nr. 700/1929.

(73) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului sistematizat de capelan protopopesc din parohia de cl. I-a Agnita prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul cu întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.

2. Jumătate din venitul sesiunii parohiale, care de prezent este de 27 jug. cu case și edificii economice pe ele.

3. Jumătate din toate venitele stolare din parohie precum și din ferdelile de porumb dela cca 200—220 familii.

4. 6 stg. lemne de foc dela comuna politică aduse acasă.

5. Locuință corespunzătoare. Capelanul va face și pe secretarul oficiului protopopesc fără altă remunerație până când acest post de secretar va fi sistematizat și dotat dela stat.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt poftiți să-și trimită cererile lor, provăzute cu documentele necesare, în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc, și se vor prezenta în vr'o zi de Duminecă sau sârbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ort. român din Agnita în înțelegere cu consiliul parohial.

Agnita, la 5 Iunie 1929.

Emil Păcală
protopop.

Publicație de licitație

Consiliul parohial ortodox rom. din Mercurea-Ciuc, aduce la cunoștință generală, că în ziua de 22 Iulie a. c. între orele 3—5 p. m. va ținea licitație publică, cu oferte închise, la prefectura județului Ciuc, pentru darea în antrepriză a lucrărilor de construcție a bisericii ortodoxe române din Mercurea-Ciuc, conform planurilor și devizului, aprobate de Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc din Sibiu sub Nr. 5132/1929.

Licitația se va ținea în conform cu art. 72—83 din lege contabilității publice.

Planurile, devizul și condițiunile de licitație, se pot vedea la oficiul parohial ortodox român din Mercurea Ciuc. Valoarea după deviz este de 4.700.000 Lei. Garanția de licitație este de 10% după valoarea devizului. Supraoferte nu se primesc.

Mercurea-Ciuc, la 21 Iunie 1929.

Nr. 40/1929.

(71) 1—1

Președinte:

Pr. Iancu C. Bărbat
paroh.

N. Boboc
epitrop.

A apărut în Biblioteca

La Vatra sufletească a Neamului

Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgariu?

(Banat)

Demascarea unor siluiri și fraude de

Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Preț Lei 25.—, plus spese Lei 5.—.

Nr. 86/1929 prot.

(59) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a Slimnic, protopresbiteratul Sibiului, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariție a concursului în Telegraful Român.

1. Venitele împreunate cu acest post sânt cele satorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

2. Casă parohială.

3. Sesiune parohială 28 jug.

4. 6 st. lemne în pădure. Tăiatul și cărașia privesc pe preot.

5. Venitele stolare stabilite în adunarea parohială din 28 Aprilie c.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt poftiți să-și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sibiu, la 8 Mai 1929.

Of. prot. în înțelegere cu of. parohial din Slimnic.

Emilian Cloran,
protopop.

Nr. 373/929.

(39) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a II-a din Porumbacul de Jos, protopopiatul ortodox român Avrigh, în baza ordinului Preav. cons. arhiep. din 5 Martie 1929 Nr. 1183/929, se publică concurs cu termenul de 30 zile, dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

2. Folosirea cimitirului bisericii,

3. Folosirea pământului de 5 jugăre primit prin reforma agrară.

4. Grădina expropriată dela stat de 500 stânjini.

5. Stola uzitată în parohie.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc din Avrigh, (poșta Avrigh, județul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta, eventual celebra și face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrigh, 9 April 1929.

Oficiul protopopesc ortodox român al Avrighului în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Căndea
protopop.

(69) 2—3

Publicațiune de licitație

Consiliul parohial ort. rom. din comuna Ludoșul-mare, jud. Sibiu, conform planului și devizului, aprobat de către Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, dă în întreprindere REPARAREA BISERICII, prin licitație publică, Duminecă în 7 Iulie a. c. ora 2 p. m., depunând vadiu 10% după suma de 178.000.

Planul, devizul și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial din loc, în orice zi.

Supraoferte nu se primesc.

Ludoșul-mare, la 16 Iunie 1929.

Consiliul parohial.